

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף שפות
הפיקוח על הוראת הגרמנית

ירושלים, ג' באב תשפ"א
12 יולי 2021

לכבוד: מנהלי בתי הספר, מדריכים, רכזי מקצוע ומורים של תחום הדעת

שלום רב,

חוזר מפמ"ר גרמנית לשנה"ל תשפ"ב

הנושאים בחוזר:

- דברי פתיחה של המפמ"ר
- חידושים במקצוע
- מידע על בחינות הבגרות
- מיקוד
- פיתוח מקצועי
- הצעות פדגוגיות לצמצום פערים
- ימי עיון או אירועים צפויים
- שונות
- כנס רכזות ורכזי מקצוע של המזכירות הפדגוגית

בברכת שנה טובה

ליאורה אללי (מדריכה ארצית מרכזת הוראת גרמנית)

העתק:

ד"ר מיירי שליסל, יו"ר המזכירות הפדגוגית
גב' דליה פניג, סגנית יו"ר המזכירות הפדגוגית ומנהלת אגף א' לפיתוח פדגוגי
מר משה זעפרני, מנהל אגף א' שפות
גב' דסי בארי, מנהלת אגף א' לחינוך על יסודי
מר דויד גל, מנהל אגף בכיר בחינות

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף שפות
הפיקוח על הוראת הגרמנית

דברי פתיחה של המפמ"ר

שלום רב, לפניכם חוזר מפמ"ר תשפ"ב המפרט ומאחד את כלל ההנחיות הקיימות לשנת לימודים זו ואת העדכונים. כל המידע הרשמי מועבר ע"י הפיקוח על הוראת הגרמנית באמצעות חוזרי מפמ"ר ומפורסם גם באתר הרשמי של הפיקוח, ורק הם המחייבים והעדכניים. באחריות המורה לעקוב אחר העדכונים באתר. לימוד השפה הגרמנית נלמד בגישה התקשורתית, ונושאי הלימוד כוללים את כל מיומנויות השפה: קריאה, כתיבה, האזנה ודיבור, **עם דגש על השפה הדבורה**. זו שנה שלישית שתוכנית העבודה היא בדגש על העמקת והרחבת לימוד אוצר המילים, השנה נתנסה בשיטות ליישום לימוד אוצר המילים במצבים אותנטיים. כהכנה לשנת הלימודים תשפ"ג יש לחשוף את התלמידים לטקסטים מסוגות (ג'אנרים) שונות. כמו כן יש להקדיש זמן לתכנים תרבותיים והיסטוריים. לאור השינויים שחלו בשנה האחרונה יש לפתח מיומנויות טכנולוגיות ולמידה מרחוק על מנת להמשיך את רצף הלמידה בכל מצב.

אני מאחלת לכולכם ברכה והצלחה בעבודתכם בהערכה רבה.

חידושים במקצוע

דגש מרכזי ינתן ללימוד אוצר מילים מתוך הקשר
לימוד מקוון

(לימוד אינטרדיסציפלינרי- לקשר בין השפה הגרמנית לבין היסטוריה)

מידע על בחינות הבגרות

מבנה מבחן הבגרות בגרמנית

א. בחינת בגרות חיצונית בעל פה (60%) - ברמת 5 יח"ל - סמל שאלון 385-574
משך הבחינה – **45 דקות-כולל זמן הכנה- חלק א' – הבנת הנקרא / הבנת הנקרא-נצפה**

30 דקות- כולל זמן הכנה

חלק א' מהווה 50% מהציון הכולל*

1. הקראה בקול רם של טקסט כתוב המבוסס על אוצר מילים בנושאים שנלמדו ספרות, עיתונות, אקלים, תיירות, תרבות הפנאי, קולינריה, ועוד. אורך הטקסט 300-400 מילים ברמת חמש יח"ל.

* קטע הטקסט הוא בלתי מוכר (Unseen).

* משך המשימה: 5 דקות

* הטקסט יכול לכלול עד עשר מילים לא מוכרות – שלהן יינתן הפירוש.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף שפות
הפיקוח על הוראת הגרמנית

* יוכנו 4-8 טקסטים שונים מהם יבחר הבוחן טקסט אחד לכל נבחן.

* סה"כ ניקוד על חלק זה 20 % - דגש בהערכה על זיהוי של אוצר המילים, הבנתם והקראה נכונה שלהם.

2. חמש שאלות על הטקסט. משך המשימה: 5 דקות, 20% - בודק הבנת הנשמע, הבנת הנקרא טקסט, הבנת הנקרא-נצפה, תוכן ושטף דיבור.

3. מענה על שאלות בהקשר לטקסט

משך משימה זו: 5 דקות

חלק זה יכול לכלול תמונות ואביזרי עזר

10% - בהערכה יש להתייחס להבנת הנשמע, לשטף הדיבור, לשימוש באוצר מילים מתאים ונכון, ולתוכן.

חלק ב': הצגת פרויקט + הצגה עצמית 15 דקות

* חלק ב' מהווה 50% מהציון

* הכולל

משך המשימה: 15 דקות

הצגת הפרויקט

משך המשימה: 7-10 דקות

* **עבודה שהוכנה לאורך תהליך הלמידה:** (עבודה על נושאים מגוונים, כגון: הסביבה בה אני חי, רב תרבותיות, תרבות הפנאי, מסעות, מנהגים ומסורות, ועוד....)

* **תנאי קדם לחלק זה:** דו"ח פרויקט חתום על ידי המורה המתעד את התקדמות

התלמיד במהלך תהליך הלימודים בכיתה י"א ו- י"ב.

* 15 % פרזנטציה של הפרויקט; 10 % על הפרויקט עצמו (הערכה על פי שיימסר מהפיקוח למורה).
* מחוון

הצגה עצמית

משך *המשימה: 5-7 דקות

* **דו-שיח חופשי**

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף שפות
הפיקוח על הוראת הגרמנית

* 25 % - דגש על שטף דיבור, שימוש באוצר מילים, הגייה, מבנה משפט ועוד.

מטרות הבחינה ותיאורים קצרים

התלמידים נבחנים בידע ותוכן ברמה של 5 יח"ל שרכשו בבית הספר באופן ספירלי רב-שנתי.
המועמדים נבחנים בשלושת המיומנויות הבאות בהתאם לרמה:

1. הבנת הנקרא/הבנת הנקרא-נצפה
2. הבנת הנשמע
3. הבעה בעל פה.
4. נושאים וטקסטים של כל חלקי הבחינה לקוחים ממגוון רחב מתחומי עניין וניסיון של תלמידים ובני נוער.

הבנת הנקרא / הבנת הנקרא-נצפה

מטרה	תוכן/טקסטים	סוגי משימה	משך ההבחנות
------	-------------	------------	-------------

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף שפות
הפיקוח על הוראת הגרמנית

משך ההבחנות: 15 דקות בתוספת 15 דקות זמן הכנה	הקראת טקסט	טקסט (ספרותי, עיתונות, אקלים, תיירות, תרבות הפנאי, קולינריה, ועוד) . אורך הטקסט: 300-400 מילים ברמת חמש יח"ל.	הבנה וזיהוי הקשרים כלליים הבנה כללית /סלקטיבית /מפורטת משך המשימה: דקות ציון: 20%	חלק 1
	תשובות נכון/לא נכון תשובות מלאות	שאלות על הטקסט.	הבנה סלקטיבית /מפורטת הבנת הנשמע, הבנת הנקרא (טקסט), הבנת הנקרא-נצפה, תוכן ושטף דיבור. משך המשימה: 5 דקות ציון: 20%	חלק 2
	חלק זה יכול לכלול תמונות ואביזרי עזר	מענה על שאלות בהקשר לטקסט	הבנה סלקטיבית /מפורטת יש להתייחס להבנת הנשמע, לשטף הדיבור, לשימוש באוצר מילים מתאים ונכון, ולתוכן . משך משימה זו: 5 דקות ציון: 10 %	חלק 3

הצגת פרויקט + הצגה עצמית

מטרה	מפרט	סוגי משימה	משך ההבחנות
------	------	------------	-------------

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף שפות
הפיקוח על הוראת הגרמנית

	שיחה מנותבת	נושא נבחר	מונולוג קצר וקוהרנטי	חלק 1
		שאלות הקשורות לנושא המצגת	יכולת שיחה / מתן מידע על נושא מוכר	
משך ההבחנות: 15 דקות		שאלות מקטלוג נושאים שנקבעו מראש	יכולת שיחה / מצבים יומיומיים כלליים	חלק 2

ביצוע חלקי המבחן

הבחינה נערכת כבחינה פרטנית

הבנת הנקרא / הבנת הנקרא-נצפה

- העבודה תתחיל מיד לאחר חלוקת המבחנים.
- בעת הבחינה אין לתת הערות נוספות.
- זמן הכנה: 15 דקות.

הצגת פרויקט + הצגה עצמית

- לא נדרש זמן הכנה.
- על התלמיד להביא לחומרים מוכנים למצגת בנושא שנבחר עם המורה המלמד/ת, לרבות הערות, כרטיסיות עם מילות מפתח וכו'.

תהליך בחינת המיומנות:			
	קבלת פנים ומתן הסבר על הבחינה		תחילת הבחינה

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף שפות
הפיקוח על הוראת הגרמנית

15 דקות בתוספת 15 דקות זמן הכנה	הקראה בקול רם, שטף בדיבור והגייה נכונה שאלות ומתן תשובות	מונולוג דו שיח	חלק 1: הבנת הנקרא/ הבנת הנקרא-נצפה
7-01 דקות	התלמיד יציג היבטים של הפרויקט כולו. התלמיד יציג את התוצר הסופי שהכין בנושא המיוחד שבחבר בהקשר לפרויקט . יש לערוך דיון על הנושא המיוחד והפרויקט באופן כללי	מונולוג דו שיח	חלק 2 א: הצגת פרויקט
5-7 דקות	התלמיד יציג את עצמו שאלות מעמיקות ודיון בנושא.	מונולוג דו שיח	חלק 2 ב: הצגה עצמית

* יש אפשרות להשתמש במילון בזמן הכנה

מתוונים לבחינת הבגרות החיצונית

הנחיות כלליות
חלקי הבחינה משוקללים באופן הבא:

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף שפות
הפיקוח על הוראת הגרמנית

חלק א' – הבנת הנקרא / הבנת הנקרא-נצפה 50%

- **אמצעים לשוניים** - רושם כללי והקראה נכונה - 20 %
- **תוכן**
 - מענה על חמש שאלות על הטקסט – יכולות של הבנת הנושא והצגתו – 20%
 - מענה על שאלות בהקשר לטקסט – מידע בהקשר לטקסט – 10 %

חלק ב' - הצגת פרויקט + הצגה עצמית- 50 %

- **אמצעים לשוניים**
 - אוצר מילים -10%
- **תוכן והצגת המשימה**
 - תוכן -10%
 - הצגה – 20 %
- **תקינות**
 - דקדוק ותחביר -10%

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף שפות
הפיקוח על הוראת הגרמנית

מחווך חלק א' – הבנת הנקרא / הבנת הנקרא-נצפה 50 %

רמת ידע 1 0- 30 נקודות	רמת ידע 2 31-44 נקודות	רמת ידע 3 45- 50 נקודות	קריטריונים	
בעיקר המשפטים והביטויים אינם מחוברים.	ישנם משפטים פשוטים שהתוכן נקרא במחבר . קטעים רבים לא נקראים בשטף.	הטקסט נקרא באופן רציף . קטעים מסוימים נקראים לא בשטף.	תוכן	רושם כללי והקראה נכונה 20%
הרעיונות והמחשבות מובאים באופן שגוי או כלל לא	הרעיונות והמחשבות מובאים באופן מצומצם מאוד ומיוצגים באופן חלקי ולא ממש מובן.	הנושא מובן חלקית והצגת הרעיונות והמחשבות מובאים באופן מצומצם, אבל בעיקרון באופן מובן		חמש שאלות על הטקסט יכולות של הבנת הנושא והצגתו 20%
המידע לא קשור לטקסט.	המידע ברור אך לא מנומק ולא כל כך קשור לטקסט.	המידע מובא בצורה מנומקת מצומצמת בהקשר לטקסט.		מענה על שאלות בהקשר לטקסט - מידע בהקשר לטקסט 10%

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף שפות
הפיקוח על הוראת הגרמנית

מחווך חלק ב - הצגת פרויקט + הצגה עצמית – 50%

קריטריונים		רמת ידע 3	רמת ידע 2	רמת ידע 1
		45-50 נקודות	33-44 נקודות	20-32 נקודות
אמצעים לשוניים	אוצר מילים 10%	אוצר המילים מספיק להביע דעה בנושאים מוכרים. לעיתים ישנם חסרים באוצר מילים מתאים.	אוצר המילים מספיק להביע עצמו במצבים קונקרטיים וצפויים. התלמיד מסתמך על ביטויים ששינן.	אוצר המילים בסיסי. יכול לבטא את עצמו במספר ביטויים מוגבל ממצבים יומיומיים הקונקרטיים.
תוכן והצגת המשימה	תוכן 10%	התלמיד יכול להציג את הנושא באופן מובן התלמיד מציג בשיחה שהוא הבין את מהות העניין.	התלמיד יכול להציג כמה היבטים על הנושא. התלמיד יכול להוסיף תיאורים והסברים נוספים על הנושא במהלך שיחה	התלמיד יכול להציג היבטים אחדים על הנושא. התלמיד מצליח להשלים כמה היבטים על ידי שימוש בתיאורים ודוגמאות במהלך השיחה

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף שפות
הפיקוח על הוראת הגרמנית

המצגת אינה מתייחסת לחומר ויזואלי.	הפרזנטציה מתייחסת לפעמים לחומר ויזואלי.	הפרזנטציה מתייחסת בנקודות רבות לחומר החזותי, אך השילוב לא מצליח באופן עקבי.	הצגה 20%	
החומר אינו תורם להמחשת הנושא.	חומרי העבודה מוגבלים ברצף אך קשורים לנושא.	חומרי העבודה ממחישים את הנושא בהיקף סביר.		
התלמיד משתמש רק בכמה מבנים פשוטים בצורה נכונה, עושה טעויות רבות אשר משפיעות לרעה על התקשורת.	התלמיד משתמש נכון בדרך כלל בכמה מבנים פשוטים. ייתכנו טעויות בסיסיות שיטתיות.	התלמיד מראה רמה טובה של שליטה במבנים דקדוקיים.	דקדוק ותחביר 10%	תקינות- יכולות של שימוש נכון ומדויק בשפה
	התקשורת עשויה להיות מושפעת מהטעויות.	הטעויות לא מפריעות לתקשורת.		

ב. הערכה בית ספרית (40%) – סמל שאלון 574-283

המלצות למורים ולהנהלת בתי הספר

* התלמידים ילמדו את השפות בגישה התקשורתית. הגישה התקשורתית שמה דגש בראש ובראשונה על תקשורת והעברת מסרים. לפי גישה זו, מבנה השפה אינו הנושא העיקרי של השיעור, אלא נלמד לצרכים תקשורתיים.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף שפות
הפיקוח על הוראת הגרמנית

- * במהלך הלימוד יפותחו ארבע מיומנויות השפה: הבנת הנשמע, הבעה בעל פה, הבנת הנקרא, הבנת הנקרא-נצפה, והבעה בכתב, אך הדגש יושם על דיבור, האזנה וקריאה, וזאת כדי לשפר את היכולות התקשורתיות בשפה.
 - * נושאי הלימוד יתבססו על התכנים שנלמדו בכיתה על פי ההנחיות המפורטות בתכנית הלימודים .
 - * הכלים המומלצים להערכת תהליך למידת תחום התוכן, הכולל שפה, ספרות, תרבות וכלכלה: (ניתן להשתמש גם בכלים מתוקשבים):
 - * מבחן מסכם בסוף כיתה י"א
 - * הכתבות, בחנים ומבחנים
 - * מטלות ביצוע/משימות אותנטיות ורלוונטיות
 - * תלקיט (פורטפוליו) כתוב או דיגיטלי
 - * עבודת חקר/מיזם/פרויקט
 - * הנחיות לגבי כל אחד מהכלים ראו נספח
- ג. בחינה לתלמידים בודדים , תלמידי משנה ותלמידים אקסטרניים – מספר שאלון: 3 יח"ל – 60% - 574-382
- 2 יח"ל – 40% - 574-282
- הנחיות ישלחו בהמשך במסמך נפרד

מיקוד תשפ"ב

גרמנית

גרמנית: הבנת הנקרא, הבנת הנשמע, הבעה
בכתב, הבעה בעל פה

שים לב!

להלן פירוט החומר שממנו יחוברו שאלות המבחן.

המיקוד מתבסס על תכנית הלימודים "תוכנית הלימודים בגרמנית – תכנית לימודים לחטיבה הביניים ולחטיבה העליונה" (הוצאת ת"ל, התש"פ 2019). אפשר למצוא את התכנית גם באתר האינטרנט של מפמ"ר לימודי גרמנית באתר:

http://meyda.education.gov.il/files/Mazkirut_Pedagogit/germanit/TochnitLimidGermanit5780.pdf

פירוט הנושאים שייכללו בבחינה	פירוט הנושאים שלא ייכללו בבחינה
שנה ראשונה - נושאים	
כתיבה תיקנית	
היכרות, משפחה, חיי חברה, בית ספר, מקצועות, מספרים, חגים ואירועים, האוכל, קניות	צמצום במספר אוצר-המילים (ראו נספח אוצר מילים)
שנה ראשונה - דקדוק	
הטיית הפועל ההווה, יוצא דופן: <i>haben, sein</i> . ציווי, פעלים מודלים, פעלים מורכבים	זמן עתיד
כינויי גוף, כינויי קניין, שמות עצם: יחיד, רבים	תווית המיידעת

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף שפות
הפיקוח על הוראת הגרמנית

	תחביר: משפט פשוט, משפט שאלה ומשפט שלילה. מקום הפועל במשפט, שאלות ישירות
	שנה שניה - נושאים
צמצום במספר אוצר-המילים (ראו נספח אוצר מילים)	הזמן, חלקי היום, חיות, הבית והשכונה, החופש, תכניות, בריאות ורגשות
	שנה שניה - דקדוק
הטיית שמות תואר, דרגת היתרון והפלגה	הטיית הפועל זמנים עתיד ועבר: Präteritum, Perfekt, התווית המיידעת, הטיית כינוי גוף
משפטי תנאי, שאלות לא ישירות, משפט זיקה	תחביר: משפטים מורכבים, מקום הפועל במשפט
2 שירים, 3 סופרים	תרבות בגרמניה: ערים, מערכת החינוך, חגים, תרבות האוכל, סופרים ושירים מוכרים.

	שנה שלישית - נושאים
צמצום במספר אוצר-המילים (ראו נספח אוצר מילים)	איכות הסביבה, טכנולוגיה, מעורבות חברתית, סולידריות, אמנות, עתידנות, עיתונות גרמנית, סיפורים
	פרויקטים ייחודיים
	שנה שלישית - דקדוק
מודוס סביל	פעלים מורכבים, פעלים יוצאי דופן, ביטויים
צמצום במילות יחס וקישור מורכבות	תחביר: משפטים מורכבים ומורחבים

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף שפות
הפיקוח על הוראת הגרמנית

פיתוח מקצועי

יפורסם בהמשך

הצעות פדגוגיות לצמצום פערים

1. עבודה פרטנית
2. עבודה בקבוצות ובזוגות
3. תוכניות ופרויקטים דיפרנציאליים
4. פעילויות מגוונות המעודדות יותר השתתפות
5. הנגשת מאגר יחודי ללימוד מקוון
6. משימות חלופיות – מאגר של תרגילי השלמה
7. למידה ותרגול בתכניות מתקשבות

ימי עיון או אירועים צפויים

במהלך השנה צפויים להתקיים אירועים שונים - מידע נוסף יפורסם בהמשך

שונות

כחלק מעדכון תכנית הלימודים ובחינות הבגרות יעשו שינויים במהלך שנת הלימודים תשפ"ב בתחום אוצר מילים ומבנה בחינת הבגרות לקראת שנת הלימודים תשפ"ג.

כמו כן, בשנת הלימודים הקרובה תתווסף רשימת יצירות ו/או סיפורים קצרים לתכנית הלימודים בכל שכבות הגיל. פרטים נוספים יימסרו לאחר ההחלטות שתתקבלנה בישיבת ועדת המקצוע. פרטים נוספים יימסרו לאחר ההחלטות שיתקבלו בישיבת ועדת המקצוע.

כנס רכזות ורכזי מקצוע של המזכירות הפדגוגית

כנס רכזות ורכזי מקצוע של המזכירות הפדגוגית

 כל המצגות שהועברו במסגרת ההרצאות וחדרי הדיון נמצאות במרחב הפדגוגי - **ממש כאן, לשימושכם**
מתוך כ 2000 רכזי מקצוע (מכל המגזרים, הגילאים והמחוזות) שענו על השאלון, ניתן לראות כי ההגדרה
הרווחת בקרב רכזי המקצוע את תפיסת התפקיד שלהם כוללת:

- ✳ אחריות לבניית תכנית עבודה ומימושה
- ✳ אחריות על התווית תפיסת הלמידה
- ✳ הובלת צוות מורים המלמדים את תחום הדעת והתמקצעותם

אנו, במזכירות הפדגוגית, מכירים בתפקידכם החשוב כמחוללי שינויים פדגוגיים בתוך בית הספר, ומזמינים אתכם להמשיך להיות בקשר עם המפמ"רים ומדריכיהם.

Thank
you

כנס הרכזים הבא יתקיים במהלך חודש אוקטובר 2021
עקבו אחרינו בפייסבוק ובאתר המזכירות המתחדש
חופשה נעימה!

תודה רבה

לכל מי שהשתתף בכנס
הראשון מסוגו שכלל את רכזי
המקצועות מכל תחומי הדעת
ומכל שלבי הגיל.

הכנס היה מעשיר
ופורה בזכותכם

למערכ
השתלמויות תשפ"ב

